

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 7. október 2014

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um ýmsar forsendur frumvarps til fjárlaga fyrir árið 2015, 3. mál.

Samtök atvinnulífsins og Landssamtök íslenskra útvegsmanna gera með bréfi þessu eftirfarandi athugasemdir við ofangreint frumvarp:

Í fjárlagafrumvarpi 2015 kemur fram að aðhaldsráðstafanir stjórnvalda nemi 3,4 milljörðum króna. Þegar betur er að gáð er atvinnulífinu ætlað að fjármagna þær að stærstum hluta. Þetta er staðfest með frumvarpinu sem hér er til umsagnar. Stytting bótatímabils vegna atvinnuleysis lækkar útgjöld um 1,1 milljarð króna án þess að atvinnuþryggingagjaldið lækki, lækkun á hlutdeild lífeyrissjóða í tekjum af almennu tryggingagjaldi lækkar útgjöld ríkisins um 0,65 milljarða króna án þess að tryggingagjaldið lækki, frestun á framlagi ríkisins til starfsendurhæfingarsjóða lækkar útgjöld ríkisins um 1,3 milljarða króna en í stað þess er atvinnurekendum og lífeyrissjóðum ætlað að fjármagna einhliða þá starfsemi.

Breyting á lögum um tryggingagjald

Í fyrsta kafla frumvarpsins er gert ráð fyrir tvíþættri breytingu á lögum um tryggingagjald. Annars vegar er framlenging á ákvæði sem kveður á um að starfsendurhæfingarsjóðir fái ekki tekjur af almennu tryggingagjaldi á árinu 2015, en sambærilegt ákvæði hefur verið í gildi fyrir 2013 og 2014. Hins vegar er gert ráð fyrir að hlutdeild lífeyrissjóða í tekjum af almennu tryggingagjaldi til jöfnunar og lækkunar örorkubyrði lífeyrissjóða verði lækkuð árlega um 20%, og það sama eigi við í fimm ár þar til hlutdeildin hefur fjarað út.

Samtökin mótmæla harðlega endurtekinni frestun á greiðslu ríkisins á iðgjaldi til starfsendurhæfingarsjóða. Lög nr. 60/2012, um atvinnutengda starfsendurhæfingu, eiga sér stöð í samkomulagi viðsemjenda á almennum og opinberum vinnumarkaði og stjórnvalda í tengslum við kjarasamninga. Markmiðið er að draga úr vaxandi tíðni örorku launafólks og vaxandi útgjöldum lífeyrissjóða og ríkissjóðs af þeim sökum og hefur verulegur árangur þegar náðst á stuttum starfstíma VIRK-Starfsendurhæfingar. Þetta var jafnframt liður í sameiginlegri stefnu aðila vinnumarkaðarins og stjórnvalda að breyta bótakerfinu í þá veru að meta starfsgetu fólks í stað örorku. Frestun á fullri þátttöku ríkisins í þessu mikilvæga starfi, sem sparar ríkissjóði mikil útgjöld í formi örorkulífeyris, er án samráðs við þá sem standa að VIRK starfsendurhæfingarsjóði, en fjármálaráðuneytið er þar á meðal og á fulltrúa í stjórn og framkvæmdastjórn. Þá hefur frestun á þátttöku ríkisins þau áhrif að það mun seinka því að unnt verði að hrinda í framkvæmd þeirri nauðsynlegu breytingu á lögum um almanna-tryggingar að taka upp starfsgetumat í stað örorkumats.

Samtökin mótmæla einnig áformum að lækka og fella niður hlutdeild lífeyrissjóða í tekjum af almennu tryggingagjaldi til jöfnunar og lækkunar örorkubyrði lífeyrissjóða og að leggja

andvirði þess til Tryggingastofnunar ríkisins. Vegna sívaxandi byrði lífeyrissjóða af greiðslu örorkubóta til félagsmanna sinna náðu aðilar vinnumarkaðarins og stjórnvöld samkomulagi árið 2006 að 0,325% af gjaldstofni tryggingagjalds færi til jöfnunar og lækkunar á örorkubyrði lífeyrissjóða, sem tæki gildi í áföngum þannig að framlag á árinu 2007 yrði 0,15% af gjaldstofni, 0,2% árið 2008, 0,25% árið 2009 og 0,325% árið 2010. Það er óásættanlegt að stjórnvöld án samráðs við aðila vinnumarkaðarins taki einhliða þá ákvörðun að hverfa frá áður nefndu samkomulagi.

Breyting á lögum um atvinnuleysistryggingar

Í tíunda kafla frumvarpsins er lagt til að tímabil sem heimilt er að greiða atvinnuleysisbætur til þeirra sem teljast tryggðir samkvæmt lögum um atvinnuleysistryggingar verði stytta frá og með 1. janúar 2015 um sex mánuði og verði 30 mánuðir í stað 36 mánaða. Gert er ráð fyrir að þetta lækki útgjöld Atvinnuleysistryggingasjóðs um 1,1 milljarð króna án þess að atvinnutryggingagjaldið lækki um 0,11% eins og eðlilegt væri. Samtökin leggja til að gjaldið lækki um 0,11% til samræmis við minni kostnað sjóðsins.

Breyting á lögum um loftslagsmál

Í fjórtánda kafla frumvarpsins er lögð til breyting á lögum nr. 70/2012, um loftslagsmál, sem snýr að fjárhæð gjaldsins. Jákvætt er að gjaldið lækki, en meira tillit þarf að taka til verulegs sérfræðikostnaðar fyrirtækja vegna skuldbindinga laganna. Þá vantar inn í regluverkið sveigjanleika varðandi gjald á fiskimjölsværsmiðjum. Miðað við áætlaðar úthlutunarreglur mun þeim værkmiðjum sem hafa rafvæðst fyrir viðmiðunartímabil eða meðan á því stóð verða hegt fyrir það. Þær munu eiga erfiðara með að draga úr losun þegar framleiðsla þeirra eykst með auknu framboði hráefnis. Þá eru nokkur fyrirtæki að greiða losunargjöld vegna starfsemi sinnar sem nýtir einnig olíu og búið er að greiða kolefnisgjald af. Þetta felur í sér tvísköttun og íþyngir fyrirtækjum um of.

Virðingarfyllt,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

f.h. Landssambands íslenskra útvegsmanna

Halldór Árnason

Friðrik Friðriksson